

A1.26 Zintuigen en waarnemen

- Descrivi il gusto, l'olfatto, la vista, il suono e il tatto
- Confronta cose

Het geluid	<i>(Il suono)</i>	Hard	<i>(Forte)</i>
De stilte	<i>(Il silenzio)</i>	Zacht	<i>(Morbido)</i>
Zien	<i>(Vedere)</i>	Lekker	<i>(Buono)</i>
Horen	<i>(Sentire (udire))</i>	Vies	<i>(Cattivo (sgradevole))</i>
Ruiken	<i>(Annusare)</i>	Zoet	<i>(Dolce)</i>
Voelen	<i>(Sentire (tattile))</i>	Zuur	<i>(Aspro)</i>
Proeven	<i>(Assaggiare)</i>	Bitter	<i>(Amaro)</i>
Helder	<i>(Chiaro)</i>	Zout	<i>(Salato)</i>
Donker	<i>(Scuro)</i>		

1. Dialogo: Een getrouwd koppel praat over zintuigen en smaken (QR: Audio)

- Echtgenoot:** Hé schat, wist je dat we meer dan vijf zintuigen hebben? *(Ehi tesoro, lo sapevi che abbiamo più di cinque sensi?)*
- Echtgenote:** Nee joh, echt? Ik dacht alleen: zien, horen, ruiken, proeven en voelen. *(Ma dai, davvero? Pensavo solo: vedere, sentire, annusare, gustare e toccare.)*
- Echtgenoot:** Ja, dat klopt niet helemaal. Wetenschappers zijn het er nog niet helemaal over eens, maar er zijn meer. *(Sì, ma non è proprio così. Gli scienziati non sono ancora del tutto d'accordo, ma ce ne sono di più.)*
- Echtgenote:** Zoals het voelen van temperatuur, evenwicht of tijd? *(Tipo percepire la temperatura, l'equilibrio o il tempo?)*
- Echtgenoot:** Precies. En ik las nog iets: ken je umami? *(Esatto. E ho letto anche un'altra cosa: conosci l'umami?)*
- Echtgenote:** De vijfde basissmaak, naast bitter, zout, zuur en zoet. Tomaat heeft soms umami, toch? *(Il quinto gusto di base, oltre ad amaro, salato, acido e dolce. Il pomodoro a volte ha umami, vero?)*
- Echtgenoot:** Ja, precies! Wist je dat je umami goed blijft proeven als je in een vliegtuig zit? *(Sì, esatto! Lo sapevi che riesci a percepire bene l'umami anche quando sei in aereo?)*
- Echtgenote:** Wat bedoel je? Verandert die smaak dan niet? En zout of zoet wel? *(Che intendi? Quel sapore allora non cambia? E invece il salato o il dolce sì?)*
- Echtgenoot:** Ja. Zout en zoet proef je bijna niet meer. Daarom voegen ze extra smaak toe aan vliegtuigeten. *(Sì. Il salato e il dolce quasi non li percepisci più. Per questo aggiungono più sapore al cibo in aereo.)*
- Echtgenote:** Interessant! Volgende keer bestel ik tomatensap als we vliegen. *(Interessante! La prossima volta ordino il succo di pomodoro quando voliamo.)*

1. Welke smaken proef je in een vliegtuig bijna niet meer? *(Quali sapori in aereo quasi non si percepiscono più?)*
- a. Zuur en bitter
- b. Zout en donker
- c. Zoet en zout
- d. Umami en zuur

2. Wat wil de vrouw de volgende keer bestellen als ze vliegt? (*Che cosa vuole ordinare la donna la prossima volta che vola?*)
- a. iets zoets, omdat dat beter smaakt
b. Koffie, omdat het warm is
- c. Tomatensap, omdat het umami heeft
d. Water, omdat het stil is

1-c 2-c

2. Grammatica: Gradi di paragone

Gli aggettivi hanno tre gradi di comparazione: il grado positivo, il grado comparativo e il grado superlativo.

1. Il grado positivo è l'aggettivo nella sua forma base.
2. Il grado comparativo si usa per fare un confronto.
3. Nel grado superlativo c'è sempre un articolo determinativo.

Trap (Grado)	Uitgang (Desinenza)	Voorbeelden (Esempi)
Stellende trap (Grado positivo)	-	groot, mooi, dik, klein, lief
Vergrotende trap (Grado comparativo)	-er	groter, mooier, dikker, kleiner, liever
Overtreffende trap (Grado superlativo)	het/de -st(e)	het grootst, het mooist, het dikst, het kleinst, het liefst

Nel grado comparativo si usa 'dan': 'Dit huis is kleiner dan dat huis'.

Forme irregolari: goed -> beter -> best, veel -> meer -> meest, graag-> liever-> liefst, weinig-> minder-> minst.

1. Deze koffie is _____ dan de thee, maar ik vind hem lekker. (*Questo caffè è più amaro del tè, ma mi piace.*)
a. bitterste   b. bitter   c. meer bitter   d. bitterder
2. In deze straat is het 's nachts _____; je hoort bijna geen geluid. (*In questa strada di notte è la più tranquilla; non senti quasi nessun rumore.*)
a. rustiger   b. meer rustig   c. rustigste   d. het rustigst
3. Deze kamer is _____ dan de keuken, omdat er geen raam is. (*Questa stanza è più buia della cucina, perché non c'è una finestra.*)
a. donkerste   b. meest donker   c. donker dan   d. donkerder
4. Voor mij ruikt deze parfum _____; veel beter dan de andere geuren. (*Per me questo profumo ha l'odore migliore; molto meglio degli altri profumi.*)
a. lekker dan   b. het lekkerst   c. meer lekker   d. lekkerder

1. bitterder 2. het rustigst 3. donkerder 4. het lekkerst

3. Esercizi

1. Abbina ogni inizio con la sua corretta conclusione.

1. De wijn smaakt zoet,	a. maar jouw scherm is donker.
2. In dit café is het geluid	b. maar de kaas is zout.
3. Ik zie een helder scherm,	c. harder dan in mijn woonkamer.
4. Deze koffie ruikt lekker,	d. maar de melk ruikt vies.

1-b: Il vino ha un sapore dolce, ma il formaggio è salato. **2-c:** In questo caffè il rumore è più forte che nel mio soggiorno. **3-a:** Vedo uno schermo luminoso, ma il tuo schermo è scuro. **4-d:** Questo caffè ha un buon profumo, ma il latte ha un cattivo odore.

2. Recensione di un ristorante: Eetcafé De Markt (QR: Audio)

Compila gli spazi vuoti: harde, lekkerder, zacht, lekkerst, zuur, zout, at, bitter, geluid, zout, bestelde, zoet

Afgelopen weekend (1) _____ ik met collega's in eetcafé De Markt. Het licht in het restaurant is (2) _____ en de sfeer is rustig. We hoorden geen (3) _____ muziek, alleen wat (4) _____ van andere tafels. Dat is fijn na een drukke werkdag.

Ik (5) _____ tomatensoep en een kleine salade. De soep was lekker (6) _____ en een beetje (7) _____. De salade was fris, maar de kaas was erg (8) _____ en iets (9) _____. Mijn collega nam een (10) _____ toetje. Hij vond zijn toetje (11) _____ dan mijn salade. Ik vond de koffie het (12) _____: sterk, warm en met een heerlijke geur.

Lo scorso fine settimana ho mangiato con i colleghi all'eetcafé De Markt. La luce nel ristorante è soffusa e l'atmosfera è tranquilla. Non abbiamo sentito musica ad alto volume, solo un po' di rumore dagli altri tavoli. È piacevole dopo una giornata di lavoro intensa.

Ho ordinato una zuppa di pomodoro e una piccola insalata. La zuppa era piacevolmente salata e un po' acida. L'insalata era fresca, ma il formaggio era molto salato e leggermente amaro. Il mio collega ha preso un dolce. Ha trovato il suo dolce più buono della mia insalata. Io ho trovato il caffè il più buono: forte, caldo e con un profumo delizioso.

(1) at, (2) zacht, (3) harde, (4) geluid, (5) bestelde, (6) zout, (7) zuur, (8) zout, (9) bitter, (10) zoet, (11) lekkerder, (12) lekkerst

3. Ascolta i frammenti audio e scegli la soluzione corretta. (QR: Audio)

- Wat zegt de vrouw over de nieuwe wijn? (Cosa dice la donna del nuovo vino?)
  - De wijn is heel zuur en vies.
  - De wijn is minder zoet dan de vorige.
  - De wijn ruikt en smaakt prettig.
- Wat vindt de man fijn aan de woonkamer? (Cosa piace all'uomo del soggiorno?)
  - Dat er veel fel licht van de straat binnenkomt.
  - Dat er weinig lawaai is.
  - Dat het donkerder is dan zijn oude huis.

1-c 2-b

4. Scegli la soluzione corretta

1. Ik _____ dat dit restaurant stiller is dan het café op de hoek. *(Vedo che questo ristorante è più tranquillo del caffè all'angolo.)*
 a. zien   b. ziette   c. zie   d. ziet
2. Mijn collega _____ dat het licht in deze vergaderruimte te donker is. *(Il mio collega vede che la luce in questa sala riunioni è troppo scura.)*
 a. ziet   b. zien   c. ziede   d. zie
3. In deze stille straat _____ ik de vogels beter dan in het centrum. *(In questa strada silenziosa sento gli uccelli meglio che in centro.)*
 a. hoor   b. hoort   c. hoorde   d. hooren

1. zie 2. ziet 3. hoor

5. Role play - dialoghi (QR: Audio)

a. Koffie proeven op kantoor

- Collega Mark:** *Hier, proef deze koffie eens. Ik vind hem lekker zoet. (Ecco, assaggia questo caffè. Io lo trovo piacevolmente dolce.)*
- Jij:** *Ja, hij is zoet, maar ook een beetje bitter. (Sì, è dolce, ma anche un po' amaro.)*
- Collega Mark:** *Ik voel dat hij nog erg heet is. Pas op, anders brand je je tong. (Sento che è ancora molto caldo. Attento, altrimenti ti bruci la lingua.)*
- Jij:** *Dank je. Ik wacht even totdat hij iets kouder is; dan proef ik de smaak beter. (Grazie. Aspetto un attimo finché non è un po' più freddo; così percepisco meglio il gusto.)*

1. Vind jij de koffie lekker of vies? Waarom?
-

b. Te hard geluid in een restaurant

- Vriendin Sara:** *Ik hoor de muziek heel hard; het is niet zo fijn om te praten. (Sento la musica molto forte; non è così piacevole parlare.)*
- Jij:** *Ja, ik vind het ook te hard. Ik wil liever meer stilte zodat we elkaar goed horen. (Sì, anche io lo trovo troppo forte. Preferirei più silenzio così ci sentiamo bene.)*
- Vriendin Sara:** *Het licht is ook best donker hier; ik zie mijn bord bijna niet. (Anche la luce è abbastanza bassa qui; vedo a malapena il mio piatto.)*
- Jij:** *Klopt. Het eten smaakt lekker, maar de sfeer voelt daardoor minder prettig. (Giusto. Il cibo è buono, ma per questo l'atmosfera risulta meno piacevole.)*

1. Is het geluid in het restaurant hard of zacht?
-

6. Esercitatevi in coppia o con il vostro insegnante. (QR: IA+)

1. Je bent in een restaurant met collega's. De ober vraagt: "Hoe vindt u het eten?" Antwoord en beschrijf de smaak. (Gebruik: lekker, vies, zoet, zout)

2. Je bent op kantoor. Een collega zet de muziek heel hard. Jij wilt rustig werken. Zeg wat je hoort en wat je wilt. (Gebruik: het geluid, hard, zacht)

7. Scrittura: WhatsApp (QR: IA+)

Hey,

Vanavond wil ik iets bestellen bij een nieuw restaurant in de buurt. Als ik er langsfiets, ruikt het eten altijd heel **lekker**.

Ze hebben **soep, curry en salade**. De curry is een beetje **pikant** en vrij **zout**. De salade is **fris** en **licht**. De soep is **zacht** en een beetje **zoet**.

Wat vind jij **lekker**? Wil je liever soep, curry of salade? Wil je iets zoet, **zuur** of juist zout?

Laat het even weten, dan bestel ik.

Groetjes,

Tom

Scrivi una risposta appropriata: *Ik wil graag ... / Ik vind ... lekker, maar ... vind ik te ... / Voor mij liever ... omdat het ... is*

Verbi importanti

Zien (*vedere*)

Onvoltooid tegenwoordige

tijd (OTT)

zie

ziet

ziet

zien

zien

zien

Ruiken (*annusare*)

Onvoltooid tegenwoordige

tijd (OTT)

ruik

ruikt

ruikt

ruiken

ruiken

ruiken

Horen (*sentire*)

Onvoltooid tegenwoordige

tijd (OTT)

hoor

hoort

hoort

horen

horen

horen